

V ý z k u m n ý ú s t a v S i l v a T a r o u c y
p r o k r a j i n u a o k r a s n é z a h r a d n i c t v í , v . v . i .

K v ě t n o v é n á m ě s t í 3 9 1 , P r ů h o n i c e , P S Ć 2 5 2 4 3
Č e s k á r e p u b l i k a

Směrnice č. 1/2011

Ochrana a uplatňování práv duševního vlastnictví ve Výzkumném ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.

Článek 1

Účel této směrnice a pojmy

Účelem této směrnice je zabezpečení jednotného postupu při ochraně a uplatnění práv k nehmotným statkům (duševnímu vlastnictví), a to zejména průmyslových práv, autorských práv, jakož i dalších práv vztahujících se k duševní činnosti ve Výzkumném ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. (dále jen VÚKOZ).

Článek 2

Pojmy

- **Průmyslová práva** - souhrn práv k nehmotným statkům, která jsou průmyslově využitelná a jsou výsledkem tvůrčí činnosti, tzn. k vynálezu chránitelnému patentem nebo užitným vzorem, k designu chránitelnému průmyslovým vzorem, ke zlepšovacím návrhům. Do oblastí průmyslových práv patří práva k označení, vyplývající z ochrany obchodního jména, ochranné známky, či označení původu.
- **Právní ochrana** autorství k odrůdám rostlin zajišťuje Mezinárodní unie pro ochranu nových odrůd rostlin (UPOV). Posláním UPOV je poskytování a rozvoj efektivního systému právní ochrany odrůd rostlin, s cílem podpořit vývoj nových odrůd rostlin. V legislativě ČR jsou principy UPOV aplikovány v zákoně č. 219/2003 Sb. a jeho novelách.
- **Autorská práva** se vztahují na literární, umělecká, vědecká a jiná díla, která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a jsou vytvořena v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické.
- **Duševní vlastnictví** je chráněno obchodním zákoníkem, nelze chránit zápisem do určitého rejstříku a současně není ani autorským dílem, zahrnuje např. nezapsaná označení, obchodní tajemství, know-how, důvěrné informace.
- **Předmět průmyslového vlastnictví** je výsledek duševní činnosti, který je nový a průmyslově využitelný. Jde o vynálezy, technická řešení chráněná užitným vzorem, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků, zlepšovací návrhy, odrůdy rostlin, biotechnologické vynálezy a ochranné známky.
- **Ochrana předmětů průmyslového vlastnictví** vzniká zápisem (a udržováním) patentů, užitných vzorů, průmyslových vzorů, topografií polovodičových výrobků nebo odrůd rostlin do rejstříku příslušného úřadu.
- **Patent** je běžnou formou ochrany vynálezů. Patentem se poskytuje za úplaty ochrana vynálezu na omezenou dobu a na vymezené území.
- **Původce** vynálezu, užitného vzoru nebo jiného předmětu průmyslového vlastnictví je fyzická osoba, která jej vytvořila vlastní tvůrčí činností. V případě VÚKOZ se jedná o fyzickou osobu, která je v pracovním nebo jiném pracovněprávním vztahu

k VÚKOZ.

- **Spolupůvodce** vynálezu, užitého vzoru nebo jiného předmětu průmyslového vlastnictví je fyzická osoba, která jej vytvořila vlastní tvůrčí činností společně s jinými osobami. Spolupůvodci mají právo k předmětu průmyslového vlastnictví v rozsahu, v jakém se podíleli na jeho vytvoření a jak mezi sebou vzájemně stanoví.
- **Vynález** je technické řešení původce či spolupůvodců, které je nové, je výsledkem vynálezecké činnosti, průmyslově využitelné a lez jej chránit patentem nebo užitným vzorem.
- **Biotechnologický vynález** je vymezen zákonem č. 206/2000Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996Sb.
- **Novost vynálezu** znamená, že vynález je nový, není součástí stavu techniky.
- **Stav techniky** je soubor všech informací souvisejících s vynálezem, které byly přístupné veřejnosti (písemně, ústně, využíváním nebo jiným způsobem) ještě před podáním přihlášky vynálezu k ochraně, tj. před vznikem práva přednosti přihlašovatele.
- **Průmyslovou využitelností** se rozumí možnost vynález vyrábět nebo jinak využívat v průmyslu, zemědělství nebo v jiných oblastech hospodářství.
- **Užitným vzorem** lze chránit nové technické řešení, které je průmyslově využitelné a přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti. **Průmyslové vzory** jsou vizuální vlastnosti či složky výrobku.
- **Zlepšovací návrh** je technické, výrobní nebo provozní zdokonalení, jakož i řešení problému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a životního prostředí.
- **Ochranná známka** znamená označení, které umožňuje rozlišit shodné výrobky od různých výrobců či shodné služby od odlišných subjektů působících ve službách. Je spojena vždy s konkrétním zbožím nebo službami, které jsou pod touto známkou poskytovány. **Know-how** pro účel této směrnice je charakterizováno jako souhrn organizačních řídicích, ekonomických, podnikatelských, marketingových, vědeckých, výzkumných a dalších znalostí a zkušeností, dále skutečnosti vývojové, výrobní technické nebo obchodní povahy týkající se VÚKOZ (projekty výzkumu, vývoje nebo technického rozvoje, podnikatelský záměr, obchodní nebo výrobní plán, strategie nebo další záměry; zásady cenové tvorby, kalkulace cen, rozpočtování licenční politiky ve věcech práv průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, zásady jiné smluvní politiky; zásady bezpečnostní politiky; přihláška předmětů průmyslového vlastnictví včetně související dokumentace před jejich podáním na příslušný úřad).

Článek 3

Povinnosti zaměstnanců

- a) chránit veškeré duševní vlastnictví zaměstnavatele, jakož i práva s ním spojená,
- b) zdržet se jakéhokoliv jednání v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k duševnímu vlastnictví zaměstnavatele,
- c) dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem zaměstnavatele nebo k němuž má zaměstnavatel licenční, zástavní nebo jiné právo, bylo využíváno pouze pro potřebu zaměstnavatele a v jeho oprávněném zájmu,
- d) dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z jeho pracovněprávního vztahu k VÚKOZ, ani z jiné činnosti prováděné pod jménem zaměstnavatele nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob.

Článek 4 Obchodní tajemství VÚKOZ

Pro obchodní tajemství VÚKOZ platí ust. § 17 obchodního zákoníku – citace: „Předmětem práv náležejících k podniku je i obchodní tajemství. Obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje.“

1. Úprava práv k výsledkům duševní činnosti, která lze charakterizovat jako předměty průmyslového vlastnictví a která vznikla v rámci projektů výzkumu, vývoje nebo technického rozvoje financovaného z veřejných prostředků, se řídí zákonem č.130/2002Sb., o podpoře výzkumu a vývoje v platném znění, popřípadě smlouvou uzavřenou mezi VÚKOZ a poskytovatelem finančních prostředků.
2. Osoba určená jako osoba oprávněná nakládat s obchodním tajemstvím VÚKOZ je povinna podepsat prohlášení o ochraně informací, které je uvedeno v příloze č.1 této směrnice.
3. Zaměstnanec VÚKOZ, který se dostal do styku s obchodním tajemstvím VÚKOZ, je povinen provést veškerá nezbytná opatření k utajení tohoto obchodního tajemství před jakoukoliv neoprávněnou osobou.
4. Zaměstnanec je povinen vyvarovat se jednání potenciálně ohrožujícího obchodní tajemství VÚKOZ, jako např.
  - a) uložení obchodního tajemství v nechráněném tvaru na jakýkoliv nosič informací přístupný jiným osobám či do paměti počítače připojeného k telekomunikační síti včetně interní sítě VÚKOZ nebo její části,
  - b) ponechání osoby neoprávněné o samotě v prostorách zaměstnavatele, kde je obchodní tajemství umístěno.
  - c) ponechání věci, která obsahuje nebo vyjadřuje obchodní tajemství, na pracovišti bez náležitého dohledu nebo úschovy,
  - d) vynesení či jiné předání obchodního tajemství v listinné či elektronické podobě z pracoviště bez souhlasu zaměstnavatele,
  - e) práce s obchodním tajemstvím mimo určité pracoviště bez souhlasu zaměstnavatele,
  - f) zanechání nosiče, který zachycuje obchodní tajemství, bez stálého zaměstnanec-kého dozoru v prostorách veřejnosti přístupných, a to včetně prostoru dopravního prostředku, nevylučuje prostor zavazadlový apod.
5. Předměty, které obsahují skutečnosti, jež jsou obchodním tajemstvím zaměstnavatele, je zakázáno jakýmkoliv způsobem kopírovat a rozmnožovat, a to včetně rozmnožování a sdělování elektronického – výjimkou je souhlas statutárního orgánu VÚKOZ a potřeba výkonu funkce.
6. Každá kopie nebo napodobenina předmětu obchodního tajemství musí být pořadově číslována a musí obsahovat údaj o celkovém počtu kopií nebo napodobenin – VÚKOZ vede evidenci kopií nebo napodobenin, přičemž evidence musí obsahovat též údaj o tom, komu je příslušně číslováný předmět určen.
7. Zaměstnanci VÚKOZ mají povinnost mlčenlivosti o obchodním tajemství VÚKOZ – výjimkou je zproštění povinnosti mlčenlivosti ze strany statutárního orgánu VÚKOZ nebo jím pověřeného zaměstnance.

8. Výše uvedené platí bez ohledu na to, je-li příslušný předmět či skutečnost označen slovy „obchodní tajemství“ či podobným označením – pokud však nelze z povahy věci nebo jiných okolností dovodit, že se jedná o obchodní tajemství, musí být skutečnost jednoznačně označena (všechny nosiče, zprávy a programové nebo datové soubory – elektronicky); pokud určitá takto označená skutečnost přestala být obchodním tajemstvím VÚKOZ, musí být toto označení zrušeno. Zrušení zveřejňuje pověřený pracovník sekretariátu ředitele do jednoho měsíce ode dne rozhodnutí o zrušení.
9. Ředitel nebo ředitelem pověřená osoba určuje osoby oprávněné ke styku s obchodním tajemstvím VÚKOZ (dle okolností) – seznam těchto osob vede pověřený pracovník sekretariátu ředitele, určuje případné označení jako obchodní tajemství.

Článek 5

Zaměstnanci a jejich informační povinnosti

1. Pokud zaměstnanec VÚKOZ vytvoří při plnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru či jiného obdobného pracovněprávního vztahu k VÚKOZ řešení, které by mohlo být předmětem práv průmyslového vlastnictví, zejména chránitelného vynálezu, průmyslového vzoru, odrůdy rostlin, užitého vzoru, zlepšovacím návrhu (dále „původce“), je povinen neprodleně ode dne vytvoření daného řešení splnit tzv. informační povinnost. Tzn., že předá k rukám pracovníka pověřeného ředitelem písemně zpracovanou nabídku předmětu práv průmyslového vlastnictví, a to též v elektronické podobě. Nabídka musí obsahovat sdělení o vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví, údaje o původci, jména spolupůvodců, popis předmětu práv a informace o předpokládané realizaci předmětu průmyslového vlastnictví v ČR a v zahraničí, zhodnocení přínosů z realizace a časové hledisko.
2. Informační povinnost podle odst. 1 platí přiměřeně i na ekonomicky využitelná díla jako know-how a na zvláštní práva pořizovatele databáze.
3. Pokud budou vědeckovýzkumné, vývojové a jiné úkoly řešeny společně s jiným subjektem, bude předem (smluvně) stanovena, která ze smluvních stran bude mít právo na případně vytvořené předměty průmyslového vlastnictví, popřípadě bude dojednána výše spoluvlastnických podílů stran.
4. Komise pro vynálezy a zlepšovací návrhy VÚKOZ sdělí své rozhodnutí ve výše uvedeném smyslu písemně výše zmíněnému pověřenému pracovníkovi sekretariátu ředitele, který pak o rozhodnutí Komise pro vynálezy a zlepšovací návrhy VÚKOZ do 3 dnů písemně vyrozumí původce a popř. zároveň příslušné právo vůči původci výslovně uplatní: vydání písemného rozhodnutí ředitele je současně pokynem pro pracovníka sekretariátu ředitele k zabezpečení příslušné průmyslově právní ochrany.
5. V případě uplatnění práva na předmět průmyslového vlastnictví ze strany VÚKOZ bude s původcem sepsána smlouva o přijetí nabídky předmětu práva průmyslového vlastnictví a o odměně – uzavírá ji ředitel nebo ředitelem pověřená osoba; právo na původcovství není dotčeno. Přípravu smlouvy zajistí pracovník sekretariátu ředitele ve spolupráci s původcem.
6. Pokud VÚKOZ ve lhůtě tři měsíců od splnění informační povinnosti původcem (dle Článku 5) neuplatní vůči původci právo na předmět průmyslového vlastnictví (s výjimkou zlepšovacím návrhu), přechází toto zpět na původce.
7. Zlepšovací návrhy: pokud VÚKOZ neuzavře smlouvu o přijetí nabídky zlepšovacím návrhu a nestanoví odměnu za něj do dvou měsíců, má zlepšovatel právo nakládat se zlepšovacím návrhem bez omezení.
8. Všichni zúčastnění, zaměstnavatel i původce, jsou v průběhu výše popsaného procesu i po jeho skončení povinni zachovávat o tomto mlčenlivost. V případě podnikového vy-

nálezu tato povinnost končí podáním přihlášky vynálezu u ÚPV nebo uplynutím lhůty, ve které VÚKOZ neakceptoval nabídku původce (mlčenlivostí se v tomto případě rozumí povinnost nepublikovat předmět vynálezu nebo zákaz jeho vystavování.)

9. Zaměstnanci VÚKOZ, kteří se podíleli na posuzování nabídky, jsou vázáni povinností mlčenlivosti o skutečnostech, které tvoří obsah nabídky.
10. Zmešká-li VÚKOZ lhůty k uplatnění práva na produkt průmyslové právní ochrany, je možné tento stav napravit k uzavření smlouvy mezi VÚKOZ a původcem produktu.

Článek 6

Práva a povinnosti původce

1. Uplatní-li VÚKOZ právo na předmět průmyslového vlastnictví, který jeho původce vytvořil v pracovním poměru či jiném obdobném vztahu nebo za hmotné podpory VÚKOZ, vzniká původci právo na přiměřenou odměnu – výše odměny, způsob výplaty a termín výplaty je stanoven v Článku 8 této směrnice.
2. Původce je povinen:
  - a) spolupracovat s VÚKOZ při vypracování popisu předmětu práv průmyslového vlastnictví, zejména pro účely jeho přihlášení k ochraně,
  - b) zachovávat mlčenlivost o informacích týkajících se předmětu práv průmyslového vlastnictví, jehož je původcem,
  - c) od okamžiku předložení do doby nabídky předmětu průmyslového vlastnictví všechny rukopisy publikací, zpráv, anotace přednášek a ostatní sdělení, jichž je autorem nebo spoluautorem, a která se týkají příslušného předmětu průmyslového vlastnictví, předkládat před jejich zveřejněním k posouzení Komisi pro zlepšovací návrhy a vynálezy VÚKOZ. Platí, že zveřejnění, stejně jako jakákoliv jiná forma zpřístupnění takových materiálů osobám mimo VÚKOZ, jsou možné jen po souhlasu ředitele či jiné ředitelem pověřené osoby – rozhodnutí o možnosti zveřejnění sdělí původci do 14 dnů ode dne, kdy mu byly předmětné materiály předloženy k posouzení,
  - d) upozornit VÚKOZ na možnost konkrétního využití předmětu průmyslového vlastnictví,
  - e) pokud je to třeba a je vyzván, poskytovat po celou dobu využívání předmětu průmyslového vlastnictví veškerou potřebnou součinnost – pokud poskytování takové součinnosti přesáhne rozsah povinností plynoucích z pracovního poměru, bude odměna zaměstnanci sjednána dle Článku 8 této směrnice.

Článek 7

Povinnosti zaměstnance při skončení pracovněprávního vztahu

1. Zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k VÚKOZ končí, je povinen s předstihem min. 60 dnů před tímto skončením odevzdat zaměstnavateli veškeré doklady, předměty, nosiče dat a jiné informace, které se týkají duševního vlastnictví zaměstnavatele.
2. Příímý nadřízený zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k VÚKOZ končí, je povinen min. 30 dnů před ukončením pracovního poměru zaměstnanec určit předměty obchodního tajemství zaměstnavatele, které jsou nebo mohou být známy odcházejícímu zaměstnanci – odcházející zaměstnanec musí být poučen o tom, že právní ochrana obchodního tajemství zaměstnavatele není skončením jeho pracovněprávního vztahu dotčena. O tom všem musí být pořízen písemný záznam podepsaný odcházejícím zaměstnancem.
3. Práva a povinnosti bývalého zaměstnance dle § 9 zák. 527/1990Sb. vyplývající z ochrany průmyslového a duševního vlastnictví, včetně stanovených povinností mlčen-

livosti, zůstávají i po skončení pracovního poměru nedotčeny.

Článek 8 Odměňování původců

1. Původce, který vytvořil v rámci plnění svých pracovních úkolů plynoucích ze zaměstnaneckého poměru či jiného obdobného vztahu k VÚKOZ předmět průmyslového vlastnictví, na nějž VÚKOZ uplatnil právo, má nárok na přiměřenou jednorázovou odměnu. O výši odměny rozhoduje ředitel, výše a splatnost je uvedena ve smlouvě o uplatnění práv na předmět průmyslového vlastnictví a odměně za něj.
2. Pokud VÚKOZ uzavře licenční smlouvu, jejímž předmětem bude poskytnutí souhlasu k využívání předmětu práv průmyslového vlastnictví vytvořeného způsobem dle Článku 4, odst. 1, platí, že licenční poplatky získané na základě takové smlouvy se rozdělí následujícím způsobem, procentuálně z čistého zisku po zdanění:

Kumulativní čistý zisk po zdanění	Původce včetně všech spolupůvodců (v podílech na základě dohody uzavřené mezi nimi; pokud se nedohodnou, obdrží každý spolupůvodce stejný díl)	Zaměstnavatel původce
Kumulativní čistý zisk po zdanění z prvních 200 000Kč	40%	60%
Z částky nad 200 000 Kč	20%	80%

3. Výše uvedená odměna se vyplácí vždy nejpozději do jednoho měsíce ode dne obdržení úplaty od nabyvatele licence.
4. Odměny původci nebo spolupůvodci se vyplácí za příjem licenčních poplatků poprvé od roku, ve kterém nabyla tato směrnice platnost, a byly splněny všechny podmínky k tomu stanovené.
5. Pro stanovení procenta odměn pro původce a spolupůvodce podle Článku 8 odst. 2 se pro dosažení limitu 200.000,- Kč započítává kumulativní čistý zisk po zdanění z licenčních poplatků zpětně od termínu uzavření smlouvy s nabyvatelem licence.
6. Sekce ekonomicko-provozní vede evidenci uzavřených licenčních smluv a zajišťuje splnění povinnosti zápisu uzavřené licenční smlouvy do rejstříku ÚPV.
7. Při převodu práv majitele předmětu průmyslového vlastnictví na jiný subjekt, zajistí VÚKOZ smluvně závazek nového majitele vypořádat odměnu původce či její zbývající část – ručení VÚKOZ se nevztahuje na jakékoliv nároky vzniklé po převedení práva na jiný subjekt.
8. V případě, kdy VÚKOZ nenalezne do tří let ode dne udělení národního patentu jeho komerčního využití, může se na základě rozhodnutí statutárního orgánu ukončit udržování patentu – v tomto případě je VÚKOZ povinen danou skutečnost oznámit původci písemně minimálně ve lhůtě tří měsíců přede dnem ukončení udržování patentu; původce, pokud projeví o udržování patentu zájem, zde má předkupní právo.

Článek 9 Autorské dílo zaměstnanecké

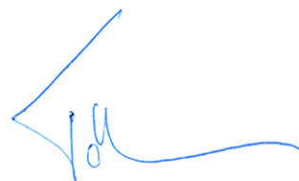
1. Zaměstnanecké autorské dílo je autorské dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli – majetková práva

k takovémuto zaměstnaneckému autorskému dílu vykonává ve smyslu zákona o právu autorském svým jménem a na svůj účet zaměstnavatel, který může toto právo výkonu postoupit třetí osobě, ovšem pouze se svolením autora.

2. Autor zaměstnaneckého autorského díla má vůči VÚKOZ právo na jednorázovou odměnu určenou obdobně jako se určuje jednorázová odměna původců předmětu průmyslového vlastnictví výše v Článku 8. Jestliže se tato odměna vyplácená autorovi dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu a významu takového díla pro dosažení zisku, má autor nárok na přiměřenou dodatečnou odměnu – o nároku autora na tuto dodatečnou odměnu a o její výši rozhodne ředitel na základě příslušného odborného posouzení.

Článek 10 **Další ustanovení**

1. Porušení povinnosti zaměstnance stanovené touto směrnicí je porušením pracovní kázně, případně zvláště hrubým porušením pracovní kázně, je-li závažným způsobem ohrožen zájem zaměstnavatele nebo hrozí-li či vznikla zaměstnavateli jednáním zaměstnance v rozporu s touto směrnicí škoda.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dne 2. 2. 2011

Doc. Ing. Ivo Tábor, CSc.
pověřen řízením VÚKOZ, v. v. i.